

جهان تجسمی جان کیج

نویسنده: زهرا آخوندی

موسیقی

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

سرشناسه	: آخوندی، زهرا، ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: جهان تجسمی جان کیج / زهرا آخوندی.
مشخصات نشر	: تهران: نشر پیله، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۸ ص.
شابک	: 978-622-96313-7-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: چاپ قبلی: ژینو، ۱۳۹۷.
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۱۱-۱۱۸.
موضوع	: کیج، جان، ۱۹۱۲ - ۱۹۹۲ م.
موضوع	: آهنگسازان آمریکایی -- قرن ۲۰ م.
موضوع	: -- United States -- 20th century Composers
رده بندی کنگره	: ML ۴۱۰
رده بندی دیویی	: ۷۸۰/۹۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹۲۱۶۶۲

جهان تجسمی جان کیج

مؤلف: زهرا آخوندی

ناشر: پیله

نوبت و سال نشر: پاییز ۱۳۹۸

ناظر چاپ: مهدی سبحانی

لیتوگرافی، چاپ، صحافی: نقش اور

صفحه آرا: قاسمی (رها)

تیراژ: ۳۳۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۳۱۳-۷-۹

قیمت: ۲۸,۸۰۰ تومان

آدرس دفتر نشر: مقابل دانشگاه تهران خیابان لبافی نژاد، شماره ۲۱۶ طبقه ۱

تلفن: ۰۹۱۲-۳۸۷۶۲۵۹ - ۶۶۴۸۱۶۴۱ - ۶۶۹۵۰۸۷۱

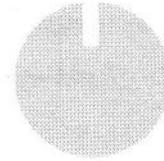

مرکز پخش: خیابان انقلاب، خ ۱۲ فروردین، خ ژاندارمری غربی، پلاک ۹۵، پخش کتاب آثار

تلفن دفتر پخش: ۰۲۱-۶۶۴۶۲۲۹۱-۶۶۴۶۰۲۳۳

فهرست

۷	پیش‌گفتار.....
۲۱	فصل اول: جهان هنری کیچ پیش از ۱۹۷۸.....
۳۷	فصل دوم: چاپ‌ها در کراون پوینت پرس (۱۹۷۸-۱۹۸۲).....
۵۹	فصل سوم: طراحی پیرامون سنگ‌ها.....
۸۱	فصل چهارم: آب‌رنگ‌ها در کارگاه مونتین لیک.....
۹۵	فصل پنجم: حُسن ختام.....
۱۰۳	..... Timeline
۱۰۹	گاه‌شمار آثار تجسمی.....
۱۱۱	منابع.....

از جان کیج^۱ (۱۹۹۲-۱۹۱۲ م.) به عنوان شخصیتی منحصر به فرد و مبتکری بی نهایت خلاق یاد شده، که اگرچه عمده شهرت خود را به واسطه حضور در عرصه موسیقی و آهنگ سازی کسب کرده، اما از فعالان حوزه شعر، نظریه پردازی، فلسفه و همین طور نقاشی نیز به شمار می آید، که به واسطه بهره برداری از شانس، عدم تعین^۲، کمینه گرایی^۳، بداهه^۴، تثاتر و تجربه گرایی^۵، علاوه بر فرازوی از سنت های گذشته و مرزهای متعارف آن و بهره گیری از طیف گسترده ای از نوآوری ها و ابتکارات، در شکل گیری جریان پسا مدرن و جهان هنرهای پس از آن، نظیر موسیقی، رقص، نقاشی، گرافیک، هنر ویدئو، چیدمان و ... ایفاگر نقش به سزایی بوده است (Gagne, 2012: 53; Kostelanetz, 1993: 33-34; Reville, 1992: 220)، به طوری که نفوذ وی در سرتاسر جهان، به ویژه پس از جنگ جهانی دوم تاکنون، نه تنها قابل توجه بوده، بلکه اغلب توسط مخالفانش نیز اذعان شده است

1 . John Cage

۲ . Indeterminacy، از منظر کیج: قابلیت یک قطعه برای اجراهای کاملاً متفاوت (Pritchett, 1993: 108)؛ دارای عدم تعین در ترکیب بندی یا اجرا؛ موسیقی که به صورت اتفاقی انتخاب شده باشد یا اجرای آن به دقت تعیین نشده باشد (Simms, 1986: 357).

3 . Minimalism

4 . Improvisation

5 . Experimentation

(Hamm, 1980: 597; Rockwell, 1983: 47). ریچارد کستلانتز در مقاله خود، نمی‌خواهم چیزی درباره جان کیج بگویم^۱، به انحاء مختلف از زبان افراد بسیاری چون مورتون فلدمن، باکمینستر فولر، دیک هیگینز و... این نفوذ را به تصویر می‌کشد. چنان‌چه از نگاه باربارا ززد در کتاب نقاشی آمریکایی: قرن بیستم^۲ می‌نویسد:

«اگر بخواهید تاریخ اخیر هنر آمریکا را به طور موجز ترسیم کنید، بایستی در آن سه نقاش، یک منتقد و یک آهنگ‌ساز-زیبایی‌شناس را در نظر بگیرید. البته نقاشان، جکسون پولاک، پیت موندریان، و هنری ماتیس؛ منتقد کلمنت گرینبرگ... و آهنگ‌ساز-زیبایی‌شناس، جان کیج، پیشوای پاپ و میکس مدیا، و ترکیب‌کننده داد و ذن، سازگار با جنبه‌های قطعی مفهوم نقاشی‌کنشی دادامحور هارولد روزنبرگ، می‌باشند. به برکت کیج، عرصه هنر مجوز ادغام با عرصه زندگی را یافت، چنان‌چه حرکات حقیقی در هینینگ‌ها و تئاتر‌کنشی، جایگزین حرکات استعاری نقاشی‌کنشی شد. گرینبرگ و کیج، اگرچه نقاش نبودند، اما بی‌تردید، نه به خاطر قدرت و اصالت ایده‌هایشان، بلکه به خاطر وضوح و اصراری که از آن طریق بیان می‌کنند، بر نقاشی تأثیر گذاشتند، که دلیلش مستعد بودن زمان به پذیرش سلیقه کلاسیک گرینبرگ، و همچنین آمادگی برای آنتی‌کلاسیسیسم و اولویت خودبیانگری آنارشیستی و تجربه پرتلاطم کیج بر روی هر مجموعه از هنجارهای سزاوارسنجی زیبایی‌شناختی، بود. در سال ۱۹۶۱، هم مقاله‌های گردآوری شده گرینبرگ، هنر و فرهنگ^۳، و هم سخنرانی‌های کیج^۴، سکوت، منتشر شده بودند. آن‌ها به کتاب مقدس دهه شصت بدل شدند. اثر هیچ هنرمند یا منتقدی در این دوره بی‌تأثیر از یکی یا دیگری یا هر دو یافت نخواهد شد.» (به نقل از Kostelanetz, 1993: 172-173).

قدم‌گذاری کیج به جهان هنرهای تجسمی و فعالیت‌های حرفه‌ای وی در این عرصه،

- 1 . Not Wanting to Say Anything about John Cage
- 2 . American painting: The twentieth century
- 3 . Art and Culture
- 4 . Silence

به خلق اولین چاپ‌هایش در سال ۱۹۷۸، در سن ۶۵ سالگی، بازمی‌گردد. اما پیش از آن، کیچ از طریق نوشتارها، سخنرانی‌ها و تکنیک‌های آهنگ‌سازی‌اش به عنوان یکی از تأثیرگذارترین آهنگسازان تجربی و هم‌چنین مرکزی برای الهام نثوآوانگارد، مطرح شده بود، که با کاربری نمایشی شانس و تصادف، سکوت، اصوات غیرموسیقایی و نویز، و اجراهای چندهنری، چشمان بسیاری را نسبت به احتمالات لایتناهی هنرها گشود. این تأثیر بر روی هنرمندان متعددی نظیر رابرت راتوشنبرگ، جاسپر جونز، آلن کاپرو، مرس کائینگهام، دیوید تودور، مورتون فلدمن، کریستیان وولف، ارل براون، جرج برشت، فیلیپ کرنر، لوری اندرسون، برایان انو، آلیسون ناولز، جکسون مکلو، یوکو اونو، نمجون پایک، آن تاردوس، رابرت ویلسون، و لامونته یانگ به طور مستقیم قابل پیگیری است، که به طور گسترده‌ای اثرات غیرمستقیم آن تا زمان حاضر نیز ادامه یافته است؛ به طوری که اندیشه کیچی را می‌توان به عنوان محوری برای هر بحثی پیرامون شکاف میان مدرنیسم و پست مدرنیسم در هنر قرن بیستم یا گذر از آن نگریست؛ چراکه او به مثابه پلی در میانه قرن بیستم، تأثرات و الهامات خود از دستاوردهای فوتوریسم، دادا^۱ و هنرمندانی نظیر لوئیجی ژسولو و مارسل دوشان^۲ و هم‌چنین تأثیرپذیری از تجربیات موسیقایی اریک ساتی، هنری کاول، جرج آنتیل، ادگار وارزو شوئنبرگ (Johnson, 2012: 8; Bernstein & Hatch, 2010:)

۱. علاوه بر اینست، که تحولات دادا را در موسیقی کیچ منعکس می‌داند (Reville, 1992: 67)، خود نیز (در پیش‌گفتار سکوت) بر گفتار منتقدی که فعالیت‌هایش را با دادا مرتبط می‌سازند، صخه می‌گذارد (Johnson, 2012: 8).

۲. (Marcel Duchamp (1887-1968) نقاش و مجسمه‌ساز فرانسوی، از پیشگامان دادا، حاضر-آماده از نوآوری‌های او محسوب می‌شود. کیچ در ۱۹۴۲، به دعوت ماکس ارنست (Max Ernst) و پگی گوگنهایم (Peggy Guggenheim) به نیویورک رفت (Nicholls, 2002: 11)، و در آن‌جا به درخواست دوشان، برای سکانس او در فیلم «آرزوهایی که با پول می‌توان خرید» (Dreams That Money Can Buy) هانس ریختر (Hans Richter) موسیقی نوشت (Lotringer, 1998: 55). بعدها دوستی آن‌ها به قدری عمیق شد که کیچ، پس از مرگ دوشان، مجموعه‌ای تحت عنوان «نمی‌خواهم چیزی درباره مارسل بگویم» (Not Wanting to Say Anything about Marcel) (۱۹۶۹)، در گرامی داشت او خلق کرد. بنابراین، جای شگفت نیست که ایده‌هایش، ریشه در ایدئولوژی زیبایی‌شناختی دادانیست‌ها داشته باشد (Bernstein & Hatch, 2010: 14).

Cage, 1961: 57-67; Cage, 1981: 7; 14-17) را به کمک شاگردانش در مکتب نیویورک موسیقی و فلاکسوس به اواخر قرن و هنرمندان آن منتقل ساخت. اما وسعت تأثیر و تأثرات کیچ به همین جا محدود نمی‌شود.

او در یادداشت‌های روزانه: چگونه جهان را بهبود بخشیم (فقط مشکلات را حادتر خواهید کرد) نوشته است: «در موسیقی، اندیشیدن برحسب ساختار قدیمی... بی‌فایده بود. ما از ابتدا شروع کردیم: صدا و سکوت و زمان و فعالیت» (Cage, 1961: 157). از این‌رو، برای ساخت چهارچوبی مغایر با ساختارهای قدیمی، ناگزیر به وسعت بخشی نگرشش از طریق نوآوری‌ها و خلاقیت‌های جدیدی برآمد؛ کیچ در خودزندگی‌نامه‌نوشتش، اعترافات یک آهنگ‌ساز^۱ (۱۹۴۸)، و دیگر مطالب خود اذعان داشته‌اش^۲، به تأثیرپذیری از طیف گسترده‌ای از رویدادها، اتفاقات و نگرش‌های اشخاص پیرامونش به ویژه افراد پیشین، مبنی‌بر دوری‌جستن از ایده‌های کهنه و قدیمی و کشف اصوات و ابداع ابزار و سازهای جدید از یک سو (Cage, 1961; Cage, 1990; Gann, 2010: 27) و تأثیرات فلسفه هند (کوماراسوامی)، ذن بودیسم (سوزوکی)، هنری دیوید ثورو، مارشال مکلوهان، باکمینستر فولر و... از سوی دیگر اذعان داشته است (Timmerman, 2015: 49; Piekut, 2013: 143; Bernstein & Hatch, 2010: 16). او در بیانیه خودزندگی‌نامه‌اش^۳ (۱۹۸۹)، به دقت منابع خاصی که در توسعه ایده‌ها و کارهایش در نظر گرفته است را لیست می‌کند و اشعار آناگرام مانند^۴ تم‌ها و واریاسیون‌هایش^۵ (۱۹۸۰) را بر روی پانزده چهره مطرح برای خودش، از جمله نورمن ا. براون، مارشال مکلوهان، اریک ساتی، رابرت راثونبرگ، باکمینستر فولر، مارسل دوشان، جاسپر جونز، هنری دیوید ثورو، مرس کانینگهام، دیوید تودور، موریس گریوز، مارک توبی، آرنولد

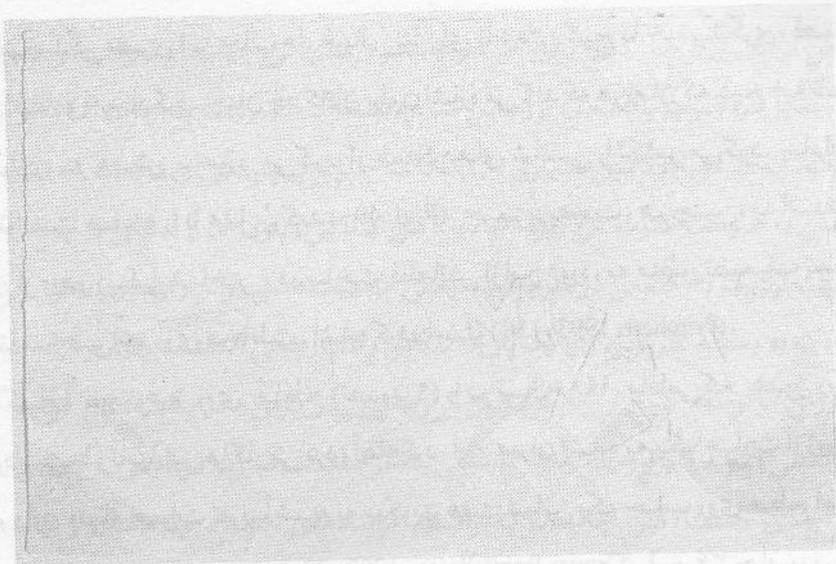
1 . A Composer's Confessions

۲. او به جذب تمام رویدادها، اتفاقات و نگرش‌های پیرامونش می‌پردازد (Cage, 1990)، تا بدان جا که از ترس مردم برای درک ایده‌های جدید اظهار شگفتی می‌کند (Gann, 2010).

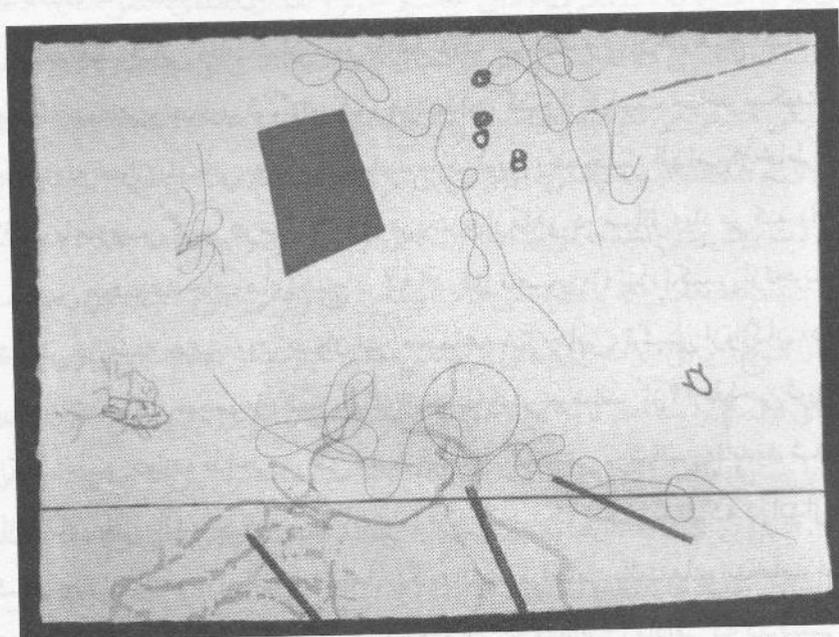
3 . An Autobiographical Statement

4 . the anagram-like poems

5 . Themes and Variations

تصویر ۹: جان کیج، روی سطح، شماره ۲۹، ۱۹۸-۸۲. $18\frac{1}{2} \times 24\frac{1}{2}$ اینچ. کراون پوینت پرس.

تصویر ۱۰: جان کیج، درو ۲، ۱۹۸۲. حکاکی با درای پوینت، آکوتینت و فوتو-اتچینگ، 14×18 اینچ. موزه هنرهای زیبای سان فرانسیسکو.

کتابخانه ملی

جهان تجسمی جان کیج

انتشارات پارت
۶۶۴۰۰۶۳۷
۲۸۸,۰۰۰ ریال

www.pilehpub.com

 [pilehpubcom](https://twitter.com/pilehpubcom)

 [pileh.pub](https://www.instagram.com/pileh.pub)